

YMPÄRISTÖVALIOKUNNAN LAUSUNTO 4/2004 vp

Valtioneuvoston selvitys Suomen EU-politiikan keskeisistä tavoitteista vuonna 2004

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Suuri valiokunta on 6 päivänä helmikuuta 2004 lähettänyt valtioneuvoston selvityksen Suomen

EU-politiikan keskeisistä tavoitteista vuonna 2004 (E 111/2003 vp) ympäristövaliokunnalle mahdollisia toimenpiteitä varten.

VALTIONEUVOSTON SELVITYS

Ehdotus

Valtioneuvoston selvitys koskee Suomen EU-politiikan keskeisiä tavoitteita vuonna 2004. Muistion liitteenä on neuvoston strateginen ohjelma vuosille 2004—2006, Irlannin puheenjoh-

tajuuskauden ohjelma tammi—kesäkuu 2004 sekä puheenjohtajavaltioiden Irlannin ja Alankomaiden yhteinen toimintaohjelma vuodeksi 2004.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Ympäristövaliokunta on käsitellyt valtioneuvoston selvitystä oman toimialansa osalta. Vuoden 2004 EU-politiikan keskeisistä tavoitteista kuuluvat ympäristöpolitiikan alaan kokonaan tai osittain ympäristötekniikan markkinoiden edistämistä (kohta 6.3), kemikaalilainsäädännön valmistelun edistämistä (kohta 7), EU—Venäjä-suhteita (kohta 10) ja Pohjoista ulottuvuutta (kohta 11) koskevat osat. Valiokunta tukee erityisesti näissä osissa asetettuja tavoitteita ja pitää tavoitteita myös kokonaisuutena Suomen EU-politiikan kannalta keskeisimpinä ja sisällöllisesti tasapainoisina. Valiokunta kuitenkin

katsoo, että ympäristötavoitteet jäävät osin varsin yleisiksi.

Yksi keskeisin nimeämättä jäävä tavoite on Suomenlahden ja Itämeren suojelun edistäminen. Tavoitteen yksityiskohtaisempi ilmeneminen olisi perusteltua nyt, kun Itämerestä unionin laajetessa tulee yhteisön sisämeri. Esitetyissä tavoitteissa Itämereen liittyvien kysymysten voidaan katsoa sisältyvän kohtaan 10, jossa todetaan Suomen tavoitteena olevan, että EU:n ja Venäjän sopiman neljän yhteistyöalueen kehittämisessä edistytään ja että ympäristökysymykset nimetään omaksi, viidenneksi yhteistyöalaksi. Tämä kuitenkin rajaa samalla näkökulman vain

Venäjä-suhteeseen, kun sen tulisi olla kaikkien rantavaltioiden ja EU:n laajuinen.

Venäjän osalta tavoitteissa korostetaan erikseen jatkuvan ja johdonmukaisen vuoropuhelun tarvetta Venäjän kanssa Kioton pöytäkirjan ratifioimiseksi. Valiokunta pitää tätä yhteisön kannalta olennaisena kysymyksenä ja korostaa osaltaan Euroopan unionin toimien tärkeyttä Kioton ilmastopimuksen toimeenpanossa ja unionin aktiivisen roolin jatkumista.

Valiokunta pitää myös kannatettavana kohtaa 3, jossa painotetaan tarvetta integroida uudet jäsenmaat unionin toimintaan ja politiikkoihin mahdollisimman nopeasti. Tällä on myös edellä mainitusta ympäristöllisestä näkökulmasta tärkeä merkitys Suomen kannalta.

Ympäristökysymystenkin kannalta erittäin tärkeä on kohdassa 11 mainittu uuden rahoitusinstrumentin kehitystyö, jonka osalta Suomi pyrkii varmistamaan, että uusi instrumentti palvelee mahdollisimman hyvin unionin itärajan etuja mukaan lukien Venäjä ja Pohjoinen ulottuvuus.

Kohdan 6.3 mukaan Suomi pyrkii vaikuttamaan siihen, että ympäristöteknologioiden markkinoiden syntyä edistetään myös EU-tasolla tavoitteena niiden esteiden poistaminen, jotka haittaavat investointeja ympäristöteknologiaan, sen kehittämiseen, kaupallistamiseen ja käyt-

töönottoon. Valiokunta pitää tavoitetta erittäin kannatettavana. Talouskasvun ja ympäristöhaittojen irtikytkeminen edellyttää ekotehokkuuden parantamista. Tätä tavoitetta tukee osaltaan erityisesti innovatiivisen ympäristöteknologian edistäminen.

Kemikaalilainsäädännön uudistus on yksi suurimmista uudistuksista useaan vuoteen yhteisön ympäristölainsäädännön alalla. Ympäristövaliokunta pitää tärkeänä selkeää tukea kemikaalipolitiikan tavoitteille ja asetusehdotuksen ripeän käsittelyn edistämiseksi. Tavoitteena on oltava tasapainoinen lopputulos terveyden- ja ympäristönsuojelun sekä taloudellisten toimijoiden kannalta. Terveyden- ja ympäristönsuojelun korkeasta tasosta ei tule tinkiä, vaan ympäristö- ja terveystavoitteet on asetettava ristiriitatilanteissa selkeästi tavaroiden vapaan liikkuvuuden edelle. Järjestelmää yksinkertaistamalla ja suuntaamalla turvallisuuden kannalta keskeisimpiin aineisiin voidaan lainsäädännön toimivuutta ja siten tehokkuutta kuitenkin parantaa.

Lausunto

Edellä olevan perusteella ympäristövaliokunta esittää lausuntonaan,

että valtioneuvosto ottaa huomioon, mitä tässä lausunnossa on esitetty.

Helsingissä 24 päivänä helmikuuta 2004

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Pentti Tiusanen /vas
jäs. Susanna Haapoja /kesk
Hanna-Leena Hemming /kok
Rakel Hiltunen /sd
Tuomo Hänninen /kesk
Antti Kaikkonen /kesk
Inkeri Kerola /kesk
Kari Kärkkäinen /kd

Mikaela Nylander /r
Heikki A. Ollila /kok
Eero Reijonen /kesk
Säde Tahvanainen /sd
Satu Taiveaho /sd
Unto Valpas /vas
Ahti Vielma /kok
Pia Viitanen /sd.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marja Ekroos.